

Verschillen in privéuitgaven van varkenshouders zijn groot, maar voor een belangrijk deel **te verklaren door de gezinssituatie**. Uitzonderingen zijn er altijd.

Grote verschillen in privéuitgaven

Voor privéonttrekkingen uit het bedrijf wordt in begrotingen vaak uitgegaan van netto €33.000 per jaar. Om inzicht te krijgen in de werkelijke kosten op een varkensbedrijf, analyseerde Erik van der Hijden van advies- en administratiekantoor FarmAdvies de jaarrekeningen van 75 bedrijven. Deze bedrijven hebben een gemiddelde omvang van 591 zeugen en 2.833 vleesvarkens. Bedrijven met een bv zijn uit het overzicht gehaald. Uit de analyse bleek dat de gemiddelde netto privéonttrekking bij deze groep bedrijven €43.135 per jaar bedraagt. Dat is het resultaat van €4.147 aan privéstortingen en €47.282

aan privéonttrekkingen (zie tabel).

Op bedrijven met de 10 procent laagste onttrekkingen wordt jaarlijks €24.548 privé gestort, terwijl ze €24.886 onttrekken. Per saldo zijn de netto privéonttrekkingen €338. Op bedrijven met de 10 procent hoogste onttrekkingen zijn de stortingen €1.635 en de onttrekkingen €69.628. Daar resteert per saldo aan privéonttrekkingen €67.993.

De 10 procent bedrijven met de laagste onttrekkingen hebben wel gemiddeld €22.913 aan inkomsten uit arbeid. In de meeste gevallen is dat ingebracht inkomen door de partner van buiten het bedrijf. In dat geval levert het inkomen dat

elders is verdiend een nagenoeg even groot deel van het totaal te besteden bedrag voor privéuitgaven als wat op het bedrijf is verdiend.

Bekend met lage rendementen

De kosten voor privé algemeen (levens-

gedrag te veranderen.”

Worden ondernemers er voldoende op gewezen?

“Niet altijd. De bank zal wel waarschuwen als de privéuitgaven te hoog zijn, maar dan is het te laat. Boekhouders vinden de relatie met hun klanten belangrijk en leggen niet de vinger op de zere plek. Voor een deel rust een taboe op het onderwerp.”

Welk advies zou u nog mee willen geven?

“Probeer een goede balans te vinden tussen reserveren en investeren. Dat is nodig voor een financieel gezond bedrijf op de lange termijn.”

‘Privéuitgaven maken verschil tussen wel of niet failliet gaan’

Robert Blom schreef tientallen boeken over de financiële situatie op mkb-bedrijven. Privéuitgaven zijn sterk bepalend voor deze situatie.

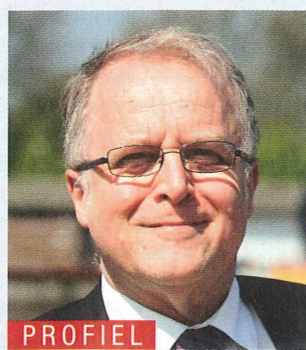
Waarom is het voor bedrijven belangrijk om zicht te hebben op de privéuitgaven?

“Ze maken het verschil tussen wel of niet failliet gaan. Het is eigenlijk heel simpel: heb je een goedlopend bedrijf en veel geld, dan geef je ook veel geld uit. Is er weinig geld, dan moet je ook minder uitgeven. Doe je dat niet, dan gaat het fout.”

Hoe vaak spelen onverant-

woorde privéuitgaven een rol bij een faillissement?

“Ik schat in 30 tot 35 procent van de gevallen. Vooral in

PROFIEL
Naam: Robert Blom (64). Organisatie: Nederlands Faillissementen Register. Functie: managementauteur en adviseur.

sectoren met veel contant geld in omloop wordt gemakkelijker uitgegeven.

Waarom zit het verschil?

“Karakters zijn verschillend. Ook gaan vrouwen binnen bedrijven over het algemeen bewuster met geld om dan mannen. Positief is dat mensen wel leren van hun fouten. Na financiële problemen is er vaak aangepast gedrag wat betreft bestedingen.”

Waar zit de valkuil?

“Het tijdig veranderen van je uitgaven als het met het bedrijf minder goed gaat. Een andere valkuil is dat mensen geen cursus volgen om hun

De verschillen in uitgaven voor privé-zaken tussen bedrijven zijn aan de gezinssituatie en het leefpatroon van de ondernemers toe te schrijven.

FOTO: KOOS GROENEWOLD

€43.000 om van te leven

privéinkomsten en -uitgaven van 75 varkensbedrijven, gemiddeld in €

andere inkomsten uit arbeid	2.512
zorgtoeslag	923
kinderbijslag	712
privéstortingen	4.147

kosten eigen woning	2.413
premie levensverzekeringen	974
premie arbeidsongeschiktheidsverzekering	5.312
rente en aflossing hypotheek	4.233
premie zorgverzekering	2.955
ziektekosten	499
privé	25.742
inkomstenbelasting	1.999
privé correctie ¹	3.155
privéonttrekkingen	47.282

per saldo	43.135
10 % laagste	338
10 % hoogste	67.993

¹) correctie energieverbruik uit bedrijf voor eigen woning
bron: FarmAdvies

Op basis van een analyse van 75 bedrijven blijkt dat varkenshouders gemiddeld €43.135 per jaar aan privéuitgaven doen.

den die een ondernemer van een groot bedrijf heeft.” Toch gebeurt het in de praktijk nauwelijks dat bij begrotingen een reële vergoeding voor privé en ondernemerschap het vertrekpunt is; veel vaker zijn de historische privéonttrekkingen leidend. “Varkenshouders mogen zich hierin best wat zakelijker opstellen.”

René Stevens

onderhoud) zijn gemiddeld €24.954 per jaar; ze variëren van €7.825 bij de 10 procent laagste tot €43.212 bij de 10 procent hoogste. Er zitten dus grote verschillen tussen de uitgaven van mensen. Gezinsamenstelling en leefpatroon zijn de twee belangrijkste oorzaken van de verschillen. Er zijn voorbeelden van bedrijven die vast zijn gelopen, doordat het bedrijf de privéuitgaven niet kon trekken. Toch leeft maar een beperkt deel van de varkenshouders boven hun stand, ziet Van der Hijden in de jaarrekeningen. “Ondernemers in de varkenshouderij zijn goed bekend met lage rendementen en bijbehorend minder financiële mogelijkheden voor privéuitgaven. Vaak wordt de tering naar de nering gezet. Uitzonderingen zijn er altijd.” Ook bij banken zijn soortgelijke geluiden te horen.

Een belangrijk moment waarop naar voren komt dat een ondernemer langdurig boven zijn stand heeft geleefd, is rondom de bedrijfsovername. Zeker als de aflossingscapaciteit is gebruikt voor privéuitgaven. Ouders willen graag dezelfde levensstandaard behouden en dan blijkt dat dat niet meer kan. Of dat het bedrijf eigenlijk al te veel is opgegeten en een overname niet meer mogelijk is.

Uit de cijfers valt verder op te maken dat het gemiddelde bedrijf €5.312 aan premies arbeidsongeschiktheidsverzekering kwijt is. Op de 10 procent bedrijven

met de laagste onttrekkingen wordt géén premie betaald. Mogelijk heeft een deel van de bedrijven vermogen om arbeidsongeschiktheid op te vangen. In veel gevallen is het echter vooral een kostenbesparing.

Vrijstaand huis is duur

De onttrekkingen van de geanalyseerde groep varkenshouders liggen wat hoger dan het Nederlands gemiddelde. Toch mogen ze niet een-op-een vergeleken worden; privéuitgaven en bedrijfsuitgaven zijn namelijk niet helemaal los te koppelen, zodat er (beperkte) fiscale voordelen kunnen zijn. Aan de andere kant brengt het wonen in een vrijstaand huis in het buitengebied hogere kosten met zich mee. Ondernemers merken dat vaak pas als ze stoppen met het bedrijf en afhankelijk zijn van inkomen uit werk. Ze hebben een grote tuin en meer onderhouds- en energiekosten. Verder is in veel gevallen het besteedbare inkomen van varkenshouders met meer dan 38 uur werken per week verdiend.

Bovendien gaat het vergaren van inkomen met financiële risico's gepaard. Dat is de reden dat ondernemers hun inkomenspositie zakelijker moeten benaderen, benadrukt Van der Hijden. “Een managementvergoeding van €50.000 tot €70.000 is eigenlijk normaal voor de (financiële) risico's en verantwoordelijkhe-